

SYNODALITA – Koniec Cirkvi, ako ju poznáme?, III. časť: Ako to môže dopadnúť? Nemecká predstava

Paweł Chmielewski

19. januára 2022 ✚ Cirkev ✚ Synodalita

Zdroj: youtube.com

pokračovanie II. časti

Ako to môže dopadnúť? Nemecká predstava

Veľmi konkrétnu víziu využitia „synodality“ na uskutočnenie radikálnej zmeny v katolíckej Cirkvi majú v Nemecku. Krátko po skončení Amazonskej synody sa katolícka Cirkev v Nemecku vydala na tzv. Synodálnu cestu (*Der Synodale Weg*); oficiálne začatá bola v decembri 2019. Rozhodovacím orgánom Synodálnej cesty je Synodálne zhromaždenie pozostávajúce z biskupov a kňazov, ako aj rehoľníkov, rehoľníčok a laikov, ktoré rokuje a hlasuje v demokratickom a rovnostárskom duchu ignorujúc hierarchický princíp. Toto ostro kritizuje okrem iných aj regensburský ordinár, biskup Rudolf Voderholzer. Synodálna cesta sa zaoberá štyrmi hlavnými témami, ktoré vo svojej podstate opakujú požiadavky, ktoré už desaťročia predkladajú revolučné kruhy v Cirkvi. Práca prebieha v štyroch skupinách, ktoré sa nazývajú Synodálne fóra. Sú to:

Synodálne fórum 1: Autorita a rozdelenie moci v Cirkvi – spoločná účasť a participácia na poslaní misie

Synodálne fórum 2: Kňazská existencia dnes

Synodálne fórum 3: Ženy v službách a úradoch Cirkvi

Synodálne fórum 4: Život v úspešných vzťahoch – prežívanie lásky v sexualite a partnerstve

Hoci synodálne diskusie prebiehajú už mnoho mesiacov, ich základné smerovanie a podoba boli dané ešte pred začiatkom Synodálnej cesty. V novembri 2018 zverejnila Nemecká biskupská konferencia správu o sexuálnom zneužívaní, známu ako *MHG-Studie*. Jej autori identifikovali niekoľko – podľa ich názoru – základných príčin krízy sexuálneho zneužívania: povinný kňazský celibát, klerikalizmus, dominancia mužov v Cirkvi a katolícka sexuálna morálka. Ako nápravu navrhovali zrušenie celibátu kňazov, poverenie žien a laikov novými úlohami v Cirkvi, zrušenie sexuálnej morálky, ktorá okrem iného odsudzuje homosexuálne aktivity. Na plenárnom zasadnutí Nemeckej biskupskej konferencie začiatkom roka 2019 bolo oznámené, že v reakcii na krízu sexuálneho zneužívania chce episkopát začať Synodálnu cestu, ktorú budú realizovať biskupi spolu s laickým Ústredným výborom nemeckých katolíkov. Program „obnovy“ predstavený v *MHG-*

Studie bol podrobnejšie rozpracovaný v sérii programových prejavov na tomto stretnutí. Mimoriadne zaujímavý bol prejav kňaza profesora Eberharda Schockenhoffa, ktorý navrhol hlbokú zmenu sexuálnej morálky Cirkvi a akceptovanie mnohých myšlienok pochádzajúcich z teórie gender; vystúpenie otca Schockenhoffa vyzdvihol okrem iných aj vtedajší predseda nemeckého episkopátu, kardinál Reinhard Marx.

Smer reflexie vytýčený Synodálnou cestou sa doteraz striktne dodržiaval. V júni 2019 poslal pápež František list „Putujúcemu Božiemu ľudu v Nemecku“, v ktorom kritizoval formu, akú nadobúda Synodálna cesta, ktorá sa podľa pápeža príliš zameriava na štruktúry. List však neviedol k žiadnym zmenám, hoci ho okrem iných podporili aj kolínsky metropolita, kardinál Rainer Maria Woelki a už spomínaný biskup Rudolf Voderholzer. Na rokovaní Synodálneho zhromaždenia úplne dominovali biskupi, duchovní a laici, ktorí podporovali program „obnovy“ podľa vzoru *MHG-Studie*.

Treba poznamenať, že tento program nie je v žiadnom prípade nový. Mnohé z jeho prvkov už pred mnohými rokmi zaviedli protestantské komunity. Napríklad v roku 2010 väčšina nemeckých protestantských spoločenstiev súhlasila s tým, že pastori a pastorky môžu žiť pod jednou strechou s partnerom rovnakého pohlavia; zaviedli tiež požehnanie homosexuálnych zväzkov. Navyše základné požiadavky, ktoré vyslovila väčšina účastníkov Synodálnej cesty, sú v súlade s požiadavkami, ktoré boli vyslovené v Nemecku na synode vo Würzburgu v rokoch 1971 – 1975. Zodpovedajú aj predstavám milánskeho metropolitu kardinála Carla Mariu Martiniho.

Na Synodálnom zhromaždení, ktoré sa konalo od 30. septembra do 2. októbra 2021, sa hlasovalo o viac ako desiatich návrhoch dokumentov, medzi ktorými bolo aj faktické zrušenie úradného kňazstva v podobe „oklieštenia“ úloh kňaza na slávenie Eucharistie a spovedanie; navrhovalo sa taktiež posilnenie systému riadenia farností, dekanátov a diecéz radami zloženými z duchovných a laikov (tzv. *Rätesystem*), čo by v praxi viedlo k obmedzeniu (právomocí) farára či biskupa, najmä vo finančných záležitostiach. Synodálne zhromaždenie podporilo aj navrhované zmeny v morálnom učení Cirkvi v súlade s koncepciou, ktorú vypracoval profesor E. Schockenhoff; bolo akceptované, aby ženy mohli vykonávať mnohé činnosti, ktoré sú dnes vyhradené kňazom.

Nemecká inšpirácia pre globálny synodálny proces

Nemecká vízia budúcnosti Cirkvi môže mať veľký vplyv na priebeh synodálneho procesu aj vďaka osobe kardinála Jeana-Clauda Hollericha, ktorý sa v minulosti prejavil ako priateľ Synodálnej cesty a človek „otvorený“ diskusii o kňazstve žien. Kardinál Hollerich ako podpredseda CCEE a generálny relátor biskupskej synody bude v tomto procese zohrávať zďaleka nie bezvýznamnú úlohu.

Dôležité je, že nemeckí biskupi a laici od jesene 2019 hovorili o nádeji na zvolanie Biskupskej synody o Európe, po ktorej by nasledovala riadna Synoda biskupov, pričom chceli, aby sa na týchto stretnutiach reflektovali závery a očakávania Synodálnej cesty.

Po zverejnení apoštolskej exhortácie *Querida Amazonia* pápežom vo februári 2020 vyjadrili nemeckí biskupi nádej, že bude čoskoro zvolaná Synoda biskupov venovaná Európe. Zopakovalo by sa tak to, čo sa stalo v roku 1999. O takýchto plánoch hovorili okrem iných aj nový predseda Nemeckej biskupskej konferencie biskup Georg Bätzing a jeho zástupca biskup Franz-Josef Bode.

Je zaujímavé, že táto myšlienka kolovala už dlhší čas. Ešte kým prebiehala Amazonská synoda, o Európskej synode sa zmienili dvaja veľmi vplyvní Nemci: Pirmin Spiegel z organizácie *Misereor* a páter Michael Heinz SVD z organizácie *Adveniat*; obaja sa angažujú v charitatívnej činnosti v Latinskej Amerike a obaja zohrávali významnú úlohu pri príprave Amazonskej synody.

Navrhli zriadenie európskej obdoby *Panamazonskej cirkevnej siete* (REPAM), ktorá by formovala kresťanský život na našom kontinente. Po tom, čo biskup Georg Bätzing verejne prejavil svoju túžbu zvolať takúto synodu, k tejto veci sa vyjadril kardinál Jean-Claude Hollerich, vtedajší (a súčasný) predseda Komisie biskupských komisií Európskej únie. Kardinál Hollerich vyjadril súhlas s nemeckou Synodálnou cestou a vyzdvihol, že má odvahu klásť otázky, ktoré sú dnes dôležité. Nemeckí biskupi sa medzitým netajili tým, že si želajú, aby sa o myšlienkach rozpracovaných na Synodálnej ceste diskutovalo najprv na prípadnej Európskej synode a neskôr na riadnej synode biskupov.

V marci 2020 pápež František oznámil, že nasledujúca synoda biskupov sa bude venovať otázke synodality. Možno predpokladať, že práve toto zhromaždenie mali na mysli nemeckí hierarchovia, ktorí dúfali, že doň prinesú svoj vklad zo Synodálnej cesty. Pandémia koronavírusu však prekazila harmonogram Biskupskej synody aj Synodálnej cesty, čím sa posunul začiatok prvej a záver druhej.

V máji 2021 pápež František oznámil zvolanie celosvetového Synodálneho procesu. Jeho nepochybnou novinkou, okrem výberu účastníkov, je rozdelenie do troch etáp: diecéznej, kontinentálnej a univerzálnej. Tento model je podobný tomu, o ktorom hovorili nemeckí biskupi a okrem iných aj kardinál Hollerich po Amazonskej synode. Mohol by byť predstavený takto:

1. Diecézna/národná etapa synodálneho procesu zodpovedá nemeckej Synodálnej ceste.
2. Kontinentálna fáza synodálneho procesu zodpovedá myšlienke zvolania Európskej synody, o ktorej hovorili nemeckí biskupi a kardinál Hollerich.
3. Globálna fáza synodálneho procesu zodpovedá myšlienke zvolať synodu biskupov, ktorá by zohľadnila závery Európskej synody.

(Pokračovanie)

Predchádzajúce časti:

SYNODALITA – Koniec Cirkvi, ako ju poznáme?, I. časť: Synodálna Cirkev – je ešte katolícka?

SYNODALITA – Koniec Cirkvi, ako ju poznáme?, II. časť: Bude hlas veriacich braný do úvahy?

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/synodalita-koniec-cirkvi-ako-ju-pozname-iii-cast-ako-to-moze-dopadnut-nemecka-predstava/>